

ด่วนที่สุด

ที่ ทส ๐๒๐๔.๒/๑๕๐๕

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๙๒ ซอยพหลโยธิน ๗ ถนนพหลโยธิน
แขวงสามเสนใน เขตพญาไท
กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๗๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ทำที่ประเทศไทยสำหรับการประชุมสหประชาชาติว่าด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ.๒๐๑๒
(United Nations Conference on Sustainable Development: UNCSD) หรือ Rio+20

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/๒๐๔๘๓ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๕๔
๒. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๒๘๕๖๔ ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๔

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. Co-Chairs Suggested Text of the Zero Draft of Outcome Document
๒. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ด่วนมาก ที่ กต ๐๘๐๒/๓๘๒ ลงวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๕

ด้วยกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในฐานะหน่วยงานกลางประสานการดำเนินงานภายใต้คณะกรรมการว่าด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืนแห่งสหประชาชาติ (United Nations Commission on Sustainable Development: UNCSD) ขอนำเรียนทำที่ประเทศไทยสำหรับการประชุมสหประชาชาติว่าด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ.๒๐๑๒ (United Nations Conference on Sustainable Development: UNCSD) หรือ Rio+20 มาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความเห็นชอบ โดยเรื่องดังกล่าวนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

ที่ประชุมสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติ (United Nations General Assembly: UNGA) สมัยที่ ๖๔ เมื่อวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๒ มีข้อมติที่ A/RES/64/236 ให้จัดการประชุมสหประชาชาติว่าด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๑๒ (United Nations Conference on Sustainable Development: UNCSD) หรือ Rio+20 ระหว่างวันที่ ๒๐-๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๕ ณ นครรีโอเดจาเนโร สหพันธ์สาธารณรัฐบราซิล และจะมีการประชุมของคณะกรรมการเตรียมการ ครั้งที่ ๓ ระหว่างวันที่ ๑๓-๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๕ โดยศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี จะทรงเป็นองค์หัวหน้าคณะผู้แทนไทย ซึ่งการประชุมครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลัก เพื่อให้ฝ่ายการเมืองมาร่วมกันให้คำมั่นต่อการดำเนินการด้านการพัฒนาที่ยั่งยืนอีกครั้ง รวมทั้งรับทราบความก้าวหน้าในการดำเนินการและร่วมกันแก้ปัญหาอุปสรรคของการดำเนินการใน ๒ หัวข้อหลัก ได้แก่ (๑) การดำเนินงานตามแนวทางเศรษฐกิจสีเขียวในบริบทของการพัฒนา

/ที่ยั่งยืน...

ที่ยั่งยืนและการจัดความยากจน (Green economy within the context of sustainable development and poverty eradication) และ (๒) กรอบสถาบันระหว่างประเทศด้านการพัฒนาที่ยั่งยืน (Institutional framework for sustainable development)

๒. ผลการดำเนินการที่ผ่านมา

๒.๑ องค์การสหประชาชาติได้เริ่มเตรียมการสำหรับการประชุม Rio+20 ตั้งแตปี ๒๕๕๓ เป็นต้นมา ซึ่งมีทั้งการเตรียมการและการประชุมที่เกี่ยวข้องทั้งในรูปแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการประกอบด้วย

๒.๑.๑ การประชุมของคณะกรรมการเตรียมการการประชุมสหประชาชาติว่าด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืน (The meeting of the Preparatory Committee for the UN Conference on Sustainable Development: PrepCom) กำหนดจัดขึ้น ๓ ครั้ง ได้แก่ ครั้งที่ ๑ ระหว่างวันที่ ๑๖ – ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๕๓ ณ นครนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา ครั้งที่ ๒ ระหว่างวันที่ ๗ – ๘ มีนาคม ๒๕๕๔ ณ นครนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา และครั้งที่ ๓ ระหว่างวันที่ ๑๓-๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๕ ณ นครรีโอเดจาเนโร สหพันธ์สาธารณรัฐบราซิล

๒.๑.๒ การประชุมระหว่างปี (Intersessional Meeting of UN Conference on Sustainable Development: UNCSD) กำหนดจัดขึ้น ๓ ครั้ง ณ นครนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา ได้แก่ ครั้งที่ ๑ ระหว่างวันที่ ๑๐-๑๑ มกราคม ๒๕๕๔ ครั้งที่ ๒ ระหว่างวันที่ ๑๕-๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๔ และครั้งที่ ๓ ระหว่างวันที่ ๒๖-๒๗ มีนาคม ๒๕๕๕

๒.๑.๓ การประชุมเตรียมการในระดับภูมิภาค (Regional Preparatory Meetings) ใน ๕ ภูมิภาค ได้แก่ ๑) ภูมิภาคลาตินอเมริกาและแคริบเบียน ระหว่างวันที่ ๗-๙ กันยายน ๒๕๕๔ ณ กรุงซันติอาโก สาธารณรัฐชิลี ๒) ภูมิภาคอาหรับ ระหว่างวันที่ ๑๖-๑๗ ตุลาคม ๒๕๕๔ ณ กรุงไคโร สาธารณรัฐอาหรับอียิปต์ ๓) ภูมิภาคแอฟริกา ระหว่างวันที่ ๒๐-๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๔ ณ กรุงแอดดิสอาบาบา สหพันธ์สาธารณรัฐประชาธิปไตยเอธิโอเปีย ๔) ภูมิภาคยุโรป ระหว่างวันที่ ๑-๒ ธันวาคม ๒๕๕๔ ณ นครเจนีวา สมาพันธรัฐสวิส และ ๕) ภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก ระหว่างวันที่ ๑๙-๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๔ ณ กรุงโซล สาธารณรัฐเกาหลี โดยมี ศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี เป็นองค์หัวหน้าคณะผู้แทนไทย

๒.๑.๔ การเจรจาอย่างไม่เป็นทางการต่อร่างเอกสารที่จะเป็นผลลัพธ์ของการประชุม Rio+20 (Informal Negotiation on the Zero Draft of the outcome document) มีกำหนดการ ๔ ครั้ง ณ นครนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา ได้แก่ ๑) การประชุมอย่างไม่เป็นทางการเพื่อหารือเกี่ยวกับองค์ประกอบของร่างเอกสารผลลัพธ์ของการประชุม ระหว่างวันที่ ๒๕-๒๗ มกราคม ๒๕๕๔ ๒) การเจรจาอย่างไม่เป็นทางการต่อร่างเอกสารผลลัพธ์ของการประชุม ครั้งที่ ๑ ระหว่างวันที่ ๑๙-๒๓ มีนาคม ๒๕๕๕ ๓) การเจรจาอย่างไม่เป็นทางการต่อร่างเอกสารผลลัพธ์ของการประชุม ครั้งที่ ๒ ระหว่างวันที่ ๒๓ เมษายน – ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๕ และ ๔) การเจรจาอย่างไม่เป็นทางการต่อร่างเอกสารผลลัพธ์ของการประชุม ครั้งที่ ๓ ระหว่างวันที่ ๒๙ พฤษภาคม – ๒ มิถุนายน ๒๕๕๕

๒.๑.๕ การประชุมที่เกี่ยวข้องอื่นๆ ได้แก่ การประชุมที่จัดโดยกลุ่มและรัฐภาคีต่างๆ (Member States) และการประชุมภายใต้อนุสัญญาต่างๆ เป็นต้น

/๒.๒ การดำเนินงาน...

๒.๒ การดำเนินงานและการเตรียมความพร้อมของประเทศไทย

๒.๒.๑ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการประชุมสหประชาชาติว่าด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๑๒ (Rio+20) ตามคำสั่งที่ ๑๕๗/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๔ โดยมีปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นประธาน รองประธานสถาบันวิจัยจุฬาภรณ์และรองปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นรองประธาน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นกรรมการ และเจ้าหน้าที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นกรรมการและเลขานุการ โดยได้แต่งตั้งคณะทำงานกำกับการดำเนินงานสำหรับการประชุมสหประชาชาติว่าด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๑๒ (Rio+20) จำนวน ๓ คณะ ได้แก่

๑) คณะทำงานด้านสาร์ตละ มีสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรับผิดชอบเป็นฝ่ายเลขานุการ

๒) คณะทำงานด้านงบประมาณ พิจารณา การบริหารจัดการ และประชาสัมพันธ์ มีสำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรับผิดชอบเป็นฝ่ายเลขานุการ

๓) คณะทำงานเพื่อกำกับการดำเนินการจัดทำเอกสารเผยแพร่ Thailand Green Economy และนิทรรศการ มีกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมรับผิดชอบเป็นฝ่ายเลขานุการ

๒.๒.๒ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้จัดทำเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อขอความเห็นชอบให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นหน่วยงานหลักสำหรับการประชุม Asian and Pacific Regional Preparatory Meeting for the UN Conference on Sustainable Development ระหว่างวันที่ ๑๙ - ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๔ ณ กรุงโซล สาธารณรัฐเกาหลี และการประชุม Rio + 20 ณ นครรีโอเดจาเนโร สหพันธ์สาธารณรัฐบราซิล พร้อมทั้งขออนุมัติงบประมาณค่าใช้จ่ายในการเตรียมการและเข้าร่วมการประชุม Asian and Pacific Regional Preparatory Meeting for the UN Conference on Sustainable Development ณ กรุงโซล สาธารณรัฐเกาหลี ในเดือนตุลาคม ๒๕๕๔ และการประชุมสหประชาชาติว่าด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. 2012 ณ นครรีโอเดจาเนโร สหพันธ์สาธารณรัฐบราซิล ระหว่างเดือนพฤษภาคม - มิถุนายน ๒๕๕๕ โดยคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบ เมื่อวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๕๔ รายละเอียดปรากฏตามหนังสือที่อ้างถึง ๑

๒.๒.๓ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้นำเรียนข้อมูล Input for Compilation Document ของประเทศไทย ซึ่งเป็นข้อมูลประกอบการจัดทำร่างเอกสารผลลัพธ์ของการประชุม Rio+20 เสนอคณะรัฐมนตรี และคณะรัฐมนตรีได้มีมติรับทราบ เมื่อวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๔ รายละเอียดปรากฏตามหนังสือที่อ้างถึง ๒

๒.๒.๔ ประเทศไทยโดยกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และกระทรวงการต่างประเทศได้เข้าร่วมประชุมในกระบวนการสำหรับ Rio+20 รวมทั้งได้จัดส่งข้อเสนอ (Submissions) เพื่อบรรจุในร่างเอกสารผลลัพธ์ของการประชุม Rio+20 และจัดเตรียมสาร์ตละและท่าทีของประเทศไทยในการเจรจาโดยตลอด

๓. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

ร่างเอกสารผลลัพธ์การประชุม Rio+20 ซึ่งขณะนี้ใช้ชื่อว่า “THE FUTURE WE WANT” เป็นเอกสารที่ประธานร่วมของคณะกรรมการเตรียมการประชุมสหประชาชาติฯ จัดทำขึ้นโดยประมวลจากประเด็นและข้อมูลที่ได้จากกระบวนการประชุมเตรียมการ และการเจรจาอย่างไม่เป็นทางการ รวมทั้งข้อเสนอ
/ของประเทศ...

ของประเทศสมาชิก กลุ่มประเทศ องค์การระหว่างประเทศ และภาคส่วนต่างๆ รายละเอียดปรากฏตาม
สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ โดยจะมีการพิจารณาให้การรับรองเอกสารดังกล่าวในการประชุม Rio+20 อย่างไรก็ตาม
เอกสารดังกล่าวยังอยู่ในระหว่างการเจรจา เพื่อให้ได้ข้อตกลงร่วมกัน ดังนั้น ประเทศไทยจึงมีความจำเป็นที่
จะต้องกำหนดท่าทีในประเด็นต่างๆ ที่ปรากฏอยู่ในร่างเอกสารผลลัพธ์การประชุมดังกล่าวเพื่อประกอบการ
เจรจาในระหว่างการประชุมของคณะกรรมการเตรียมการ ครั้งที่ ๓ ระหว่างวันที่ ๑๓-๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๕ และ
เพื่อให้องค์หัวหน้าคณะผู้แทนไทยพิจารณารับรองเอกสารดังกล่าวในระหว่างวันที่ ๒๐-๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๕

๔. สารสำคัญ/ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๔.๑ ร่างเอกสารผลลัพธ์การประชุม Rio+20 ซึ่งขณะนี้ใช้ชื่อว่า “THE FUTURE WE WANT” เป็นเอกสารที่คาดว่าผู้นำประเทศ/ หัวหน้ารัฐบาล/ หัวหน้าคณะผู้แทนประเทศ จะพิจารณาให้การ
รับรอง ในการประชุม Rio+20 เพื่อเป็นการร่วมกันให้คำมั่นอีกครั้งหนึ่งในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย
การพัฒนาที่ยั่งยืน โดยเอกสารดังกล่าวประกอบด้วย ๕ ส่วน ซึ่งคณะกรรมการเตรียมการสำหรับการประชุม
สหประชาชาติว่าด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๑๒ ในคราวการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๒๕
พฤษภาคม ๒๕๕๕ ได้มีมติเห็นชอบกับท่าทีไทยในการเจรจาประเด็นต่างๆ ตามที่ปรากฏอยู่ในร่างเอกสาร
ผลลัพธ์การประชุม Rio+20 ดังนี้

ส่วนที่ ๑ บทนำ (Preamble/Stage Setting) เป็นส่วนที่กำหนดวิสัยทัศน์ร่วมกัน
ในการดำเนินงาน เพื่อแก้ปัญหา

ท่าทีไทย: สนับสนุนการให้คำมั่นในการดำเนินการด้านการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยเน้น
ความสมดุลและบูรณาการ ๓ เสาหลักของการพัฒนาที่ยั่งยืน (สังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม) และต้อง
ตอบสนองต่อ ๒ หัวข้อหลักของการประชุม ได้แก่ เศรษฐกิจสีเขียวในบริบทของการพัฒนาที่ยั่งยืนและการขจัด
ความยากจน (Green economy within the context of sustainable development and poverty
eradication) และ กรอบเชิงสถาบันเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (Institutional framework for sustainable
development)

ส่วนที่ ๒ การยืนยันพันธกรณีทางการเมือง (Renewing Political Commitment)
โดยเรียกร้องให้ประเทศสมาชิกยืนยันพันธกรณีที่ได้เคยตกลงร่วมกันมาตั้งแต่การประชุมริโอครั้งแรกเมื่อปี
พ.ศ. ๒๕๓๕ รวมทั้งตั้งเป้าหมายสำหรับการดำเนินงานต่อไปในอนาคต การประเมินความคืบหน้าในการ
ดำเนินงานตามของผลลัพธ์จากการประชุมว่าด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืนครั้งสำคัญต่าง ๆ และการระบุความท้าทาย
ใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้น การมีส่วนร่วมของกลุ่มต่าง ๆ และผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมด และกรอบการดำเนินงานต่อไป

ท่าทีไทย:

๑) เน้นย้ำหลักการในปฏิญญาริโอว่าด้วยสิ่งแวดล้อมและการพัฒนา (Rio
Declaration on Environment and Development) โดยเฉพาะหลักการความรับผิดชอบร่วมกันในระดับที่
แตกต่างกัน (Common but Differentiated Responsibilities: CBDR)

๒) ผลลัพธ์ของการประชุม Rio+20 ต้องช่วยสนับสนุนการดำเนินการในอดีต
โดยเฉพาะการสนับสนุนของประเทศพัฒนาแล้วต่อประเทศกำลังพัฒนา ในเรื่องการถ่ายทอดเทคโนโลยี
(technology transfer) การเสริมสร้างศักยภาพ (capacity building) และการสนับสนุนด้านการเงิน
(financial support) รวมทั้ง ควรเป็นลักษณะการมองไปข้างหน้า (forward-looking) ตอบสนองต่อความ

/ท้าทายใหม่ ๆ...

ท้าทายใหม่ๆ (new and emerging challenges) ของทศวรรษต่อไป และรัฐบาลของแต่ละประเทศควรผลักดันผลลัพธ์ของการประชุม Rio+20 ให้เกิดผลเป็นรูปธรรม

ส่วนที่ ๓ เศรษฐกิจสีเขียวในบริบทของการพัฒนาที่ยั่งยืนและการขจัดความยากจน (Green Economy in the context of sustainable development and poverty eradication) ประกอบด้วย การกำหนดบริบทของเศรษฐกิจสีเขียว ความท้าทาย โอกาส และการแลกเปลี่ยนประสบการณ์

ทำที่ไทย:

๑) แนวทางการดำเนินงานเรื่องเศรษฐกิจสีเขียวต้องไม่กำหนดเป็นรูปแบบใดรูปแบบเดียวสำหรับทุกประเทศ (no one size fits all) และควรมีลักษณะยืดหยุ่นที่ประเทศสามารถกำหนดนโยบายตามสิทธิอำนาจของประเทศเองได้ (policy space)

๒) แนวทางต้องส่งเสริมให้เกิดความสมดุลระหว่าง ๓ เสาหลักของการพัฒนาที่ยั่งยืน คือ เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยพิจารณาว่าเศรษฐกิจสีเขียวเป็นรูปแบบหรือเครื่องมือหนึ่งที่จะนำไปสู่เป้าหมายของการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยเฉพาะการจัดปัญหาความยากจน

๓) ในการกำหนดแนวทางของเศรษฐกิจสีเขียว ต้องเป็นไปตามหลักการของริโอ (Rio Principle) โดยเฉพาะหลักการความรับผิดชอบร่วมกันในระดับที่แตกต่าง (Common but Differentiated Responsibilities: CBDR) โดยจะต้องสะท้อนความแตกต่างระหว่างประเทศพัฒนาแล้วและกำลังพัฒนา ในด้านความพร้อมในการดำเนินการและการจัดเตรียมทรัพยากร (resources) ต่างๆ

๔) ทฤษฎีเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เป็นความริเริ่มที่เข้มแข็งของประเทศไทยซึ่งสามารถนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนและการลดปัญหาความยากจนได้ ประเทศไทยเห็นว่าเศรษฐกิจพอเพียงสามารถเป็นรูปแบบหนึ่งของเศรษฐกิจสีเขียว และยินดีแบ่งปันประสบการณ์และความสำเร็จในเรื่องนี้กับประเทศต่างๆ

๕) ไม่ใช่เป็นเงื่อนไขในการกีดกันทางการค้าที่เป็นธรรม

๖) แนวทางควรสนับสนุนโอกาสในตลาดการค้าระหว่างประเทศของประเทศกำลังพัฒนา

๗) สนับสนุนการลดการอุดหนุนในประเทศพัฒนาแล้ว ในกรณีที่มีการระบุถึงการลดการอุดหนุนในประเทศกำลังพัฒนา ควรสอดคล้องกับการเจรจาภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการอุดหนุนภายใต้องค์การการค้าโลก (World Trade Organization: WTO)

ส่วนที่ ๔ กรอบเชิงสถาบันเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (Institutional Framework for Sustainable Development) เป็นการกำหนดวิสัยทัศน์ของกรอบองค์กรที่จะกำกับดูแลการดำเนินงานเพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยเฉพาะอย่างยิ่งภายใต้ระบบองค์การสหประชาชาติ ซึ่งครอบคลุมเรื่องการเสริมสร้างความเข้มแข็ง การปฏิรูป และการบูรณาการ ๓ เสาหลัก การปรับปรุงโครงการสิ่งแวดล้อมแห่งสหประชาชาติ (United Nations Environment Programme; UNEP) และการดำเนินงานในระดับภูมิภาค ระดับชาติ และท้องถิ่น

ทำที่ไทย:

๑) ไม่ควรให้เกิดองค์กรหรือสถาบันที่จะมาแทรกแซงนโยบายและการดำเนินงานภายในประเทศได้

๒) ผลการเจรจาในเรื่องกรอบเชิงสถาบันเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน จะต้องสอดคล้องกับผลลัพธ์การเจรจาเรื่องเศรษฐกิจสีเขียว โดยจะต้องสนับสนุนแผนการดำเนินงานของเศรษฐกิจสีเขียว (หากมี)

/๓) สนับสนุน...

๓) สนับสนุนให้เกิดการทำงานร่วมกันอย่างบูรณาการของสามเสาหลักของการพัฒนาที่ยั่งยืน อันได้แก่ เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ทั้งในระดับนโยบายและระดับปฏิบัติ

๔) ควรมีกลไกการประสานงานในระดับนโยบาย (ระดับโลก) เพื่อให้องค์กรหลักของทั้งสามเสาสามารถทำงานกันอย่างใกล้ชิดและไม่แยกส่วนอย่างที่เป็นอยู่ ในขั้นนี้ อาจพิจารณาขยายอาณาเขตของ ECOSOC ซึ่งในปัจจุบันครอบคลุมเพียงด้านเศรษฐกิจและสังคม ให้รวมประเด็นด้านสิ่งแวดล้อมเข้าไปด้วย

๕) ควรใช้ประโยชน์จากหน่วยงานของสหประชาชาติต่าง ๆ ที่มีอยู่ในแต่ละประเทศ โดยจะต้องทำงานร่วมกันเพื่อลดต้นทุนและความซ้ำซ้อน

๖) สนับสนุนกลไกระดับภูมิภาค ให้ทำหน้าที่เชื่อมโยงสิ่งที่หารือในระดับนโยบายเข้ากับการดำเนินการในระดับภูมิภาคและระดับประเทศ โดยคณะกรรมการระดับภูมิภาคของสหประชาชาติ (UN Regional Commissions) จะต้องทำหน้าที่ให้เข้มแข็งขึ้น

๗) ในกรณีที่มีการยกระดับ UNEP เป็นองค์กรใหม่ หรือมีการปฏิรูปโครงสร้าง UNEP โครงสร้างใหม่ของ UNEP ควร ๑) เปิดโอกาสให้ทุกประเทศมีบทบาทและแสดงความคิดเห็นในการกำหนดนโยบาย (Universal Membership) ได้อย่างเท่าเทียมกัน ๒) สนับสนุนการแปลงนโยบายไปสู่การปฏิบัติ (Implementation) โดยต้องทำงานร่วมกับหน่วยงานระหว่างประเทศอื่นๆ เช่น UNDP UNCTAD รวมทั้ง WTO เป็นต้น และ ๓) สนับสนุนให้สำนักงานระดับภูมิภาคของ UNEP มีบทบาทในการช่วยเหลือประเทศสมาชิกในการปฏิบัติตามพันธกรณีด้านสิ่งแวดล้อมต่างๆ

ส่วนที่ ๕ กรอบการดำเนินงานและการติดตามผล (Framework for Action and Follow-up) ครอบคลุมเรื่องประเด็นและขอบเขตที่สำคัญ (Priority/key/thematic/cross-sectoral issues and areas) การแสดงความสัมพันธ์ระหว่างเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) และเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ (Millennium Development Goals: MDGs) และกระบวนการกำหนดเป้าหมายแห่งการพัฒนาหลังปี ค.ศ. ๒๐๑๕ (Post-2015) และเรื่องวิธีดำเนินการ (means of implementation) ซึ่งรวมถึง การเงิน การเข้าถึงและการถ่ายทอดเทคโนโลยี การเพิ่มขีดความสามารถ การค้า และการลงทะเบียนหรือรวบรวมพันธกรณี (registry/compendium of commitments)

ท่าทีไทย:

๑) สนับสนุนการดำเนินการที่เชื่อมโยงกับประเด็นอื่นที่สำคัญ โดยยึดคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา เพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน เช่น สุขภาพ การศึกษา การจัดความยากจน การเกษตรที่ยั่งยืนและความมั่นคงทางอาหาร น้ำ พลังงาน การผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน การท่องเที่ยวที่ยั่งยืน การขนส่งที่ยั่งยืน เมืองยั่งยืน/การตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ งานสีเขียว มหาสมุทรและทะเล ประเทศกำลังพัฒนาที่เป็นหมู่เกาะ ประเทศด้อยพัฒนา ประเทศกำลังพัฒนาที่ไม่มีทางออกทะเล แอฟริกา กลุ่มและภูมิภาคอื่นๆ ที่ท้าทายการพัฒนาที่ยั่งยืน ภาคเอกชน การลดและมีภูมิคุ้มกันความเสี่ยงจากภัยพิบัติ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ป่าไม้ ความหลากหลายทางชีวภาพ การเป็นทะเลทราย/ความเสื่อมโทรมของดินและความแห้งแล้ง ภูเขา สารเคมีและของเสีย สภาพบรรยากาศ เหมืองแร่ ครอบครัวยุคใหม่ ความเท่าเทียมทางเพศและบทบาทของสตรี สิทธิมนุษยชน และนวัตกรรมและการลงทุนที่ยั่งยืน เป็นต้น ทั้งนี้ ต้องเป็นไปโดยลักษณะสมัครใจ และสอดคล้องกับท่าทีไทยในการเจรจาในอนุสัญญาและความตกลงอื่น

๒) ตระหนักว่าการพัฒนาที่ยั่งยืนจะบรรลุผลได้ หากประชาชนมีสุขภาพดี โดยจะให้ความสำคัญและสนับสนุนการดำเนินงานด้านสาธารณสุข และการป้องกันผลกระทบต่อสุขภาพประชาชนและ

/อนามัย...

อนามัยสิ่งแวดล้อมขั้นพื้นฐาน อันอาจเกิดจากสิ่งแวดล้อมและการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจ รวมทั้งสนับสนุนการดำเนินงานด้านสุขภาพขององค์การอนามัยโลก

๓) สนับสนุนการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการ การเข้าถึงน้ำสะอาด การจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืนโดยใช้มาตรการกระตุ้น (incentive measures) ที่เหมาะสม การเข้าถึงบริการด้านพลังงานที่ทันสมัย (Modern Energy Services) การส่งเสริมความเป็นเมืองที่ยั่งยืนที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการลดความเสี่ยงด้านภัยพิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อมุ่งสู่เป้าหมายของการพัฒนาที่ยั่งยืนและจัดปัญหาความยากจน

๔) สนับสนุนการให้กรอบการดำเนินงาน ๑๐ ปีสำหรับการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน (10-Year Framework of Programmes on sustainable consumption and production: SCP) เพื่อสนับสนุนเรื่องการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืนร่วมกัน

๕) เห็นชอบในหลักการที่จะให้มีการกำหนดเป้าหมายเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ภายหลังปี ค.ศ. ๒๐๑๕ (Post-2015) โดยควรสนับสนุนส่งเสริมเป้าหมาย MDGs ที่มีอยู่ ซึ่งจะสิ้นสุดในปี ค.ศ. ๒๐๑๕ หากมีการกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดในเรื่องใดๆ ควรสะท้อนหลักการความรับผิดชอบร่วมกันในระดับที่แตกต่างกัน และความแตกต่างของประเทศพัฒนาแล้วกับประเทศกำลังพัฒนา โดยเป้าหมายและตัวชี้วัดควรมีความยืดหยุ่นและเป็นลักษณะสมัครใจ รวมทั้งสนับสนุนให้ฝ่ายเลขาธิการสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติ จัดทำกระบวนการหารือเกี่ยวกับรายละเอียด และกระบวนการจัดทำเป้าหมายเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนภายหลังการประชุม Rio+20

๔.๒ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้นำส่งร่างเอกสารผลลัพธ์ของการประชุม Rio+20 ภายหลังจากที่มีการเจรจาอย่างไม่เป็นทางการครั้งที่ ๑ (the First Round of the Informal Negotiations on the Zero Draft of the Outcome Document) เมื่อวันที่ ๑๙-๒๓ มีนาคม ๒๕๕๕ และการประชุม Intersessional Meeting ครั้งที่ ๓ เมื่อวันที่ ๒๖-๒๗ มีนาคม ๒๕๕๕ ณ สำนักงานใหญ่องค์การสหประชาชาติ นครนิวยอร์ก ให้กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย กระทรวงการต่างประเทศ พิจารณาประเด็นด้านกฎหมายและขั้นตอนการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง โดยกรมสนธิสัญญาและกฎหมายมีความเห็นว่าร่างเอกสารดังกล่าวยังอยู่ในระหว่างการเจรจา ซึ่งยังอาจมีการแก้ไขเนื้อหาและถ้อยคำได้อีก ประกอบกับร่างเอกสารผลลัพธ์ มีสาระสำคัญเป็นการกำหนดนโยบาย/วิสัยทัศน์ สำหรับการพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งจากถ้อยคำที่ใช้รัฐผู้เข้าร่วมเจรจาไม่ได้มีเจตนาให้เอกสารดังกล่าวมีผลผูกพันทางกฎหมาย แต่เป็นการแสดงเจตนารมณ์ทางการเมืองร่วมกันในด้านการพัฒนาที่ยั่งยืน ดังนั้น หากเนื้อหาสาระที่เป็นผลจากการเจรจาไม่ก่อให้เกิดพันธกรณีทางกฎหมายภายใต้บังคับกฎหมายระหว่างประเทศ ร่างเอกสารฯ ก็ไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๕. ความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๕.๑ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและกระทรวงการต่างประเทศได้ร่วมกระบวนการหารือ และการเจรจาเพื่อจัดทำร่างเอกสารผลลัพธ์ของการประชุม Rio+20 มาโดยตลอด

๕.๒ กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย กระทรวงการต่างประเทศ มีความเห็นว่า ร่างเอกสารผลลัพธ์ของการประชุม Rio+20 มีสาระสำคัญเป็นการกำหนดนโยบาย/วิสัยทัศน์ และเป็นการแสดงเจตนารมณ์ทางการเมืองสำหรับการพัฒนาที่ยั่งยืน ไม่ได้มีเจตนาให้มีผลผูกพันทางกฎหมาย หากเนื้อหาสาระที่

/เป็นผลจาก...

เป็นผลจากการเจรจาไม่ก่อให้เกิดพันธกรณีทางกฎหมายภายใต้บังคับกฎหมายระหว่างประเทศ ร่างเอกสารฯ ก็ไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐

๕.๓ คณะกรรมการเตรียมการสำหรับการประชุมสหประชาชาติว่าด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๑๒ ซึ่งมีปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นประธาน และมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นกรรมการ ได้มีมติเห็นชอบกับท่าทีไทยในการเจรจาประเด็นต่างๆ ตามที่ปรากฏอยู่ในร่างเอกสารผลลัพธ์การประชุม Rio+20 ในคราวการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๕

๖. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงขอเรียนเสนอท่าทีประเทศไทยสำหรับการประชุมสหประชาชาติว่าด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ.๒๐๑๒ (United Nations Conference on Sustainable Development: UNCSD) หรือ Rio+20 ตามที่ปรากฏในข้อ ๔.๑ มาเพื่อให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ ทั้งนี้ หากมีข้อเจรจาใดที่นอกเหนือจากท่าทีการเจรจานี้ และไม่มีผลผูกพันทางกฎหมาย (Legally binding) ต่อประเทศไทย ให้เป็นดุลยพินิจขององค์หัวหน้าคณะผู้แทนไทย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายปรีชา เร่งสมบูรณ์สุข)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สำนักความร่วมมือด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ

โทร./โทรสาร ๐ ๒๒๖๕ ๖๑๓๙ ๐ ๒๒๗๘ ๘๖๒๑